

Instrukcija meža dienu sarīkošanai.

Meža dienas šogad sarīkojamas visplašākos apmēros, pieaicinot vienotā darbā visus pilsoņus. Līdzšinējās meža dienās veikti lieli uzdevumi un izdarīti plaši apmežošanas un dzīvības izdaiļošanas darbi, bet šogad, tautas vienības gara apdvēstiem, šiem darbiem jābūt vairākkārt lielākiem.

Meža dienu sarīkošanu ieteic un atbalsta mūsu tautas vadonis — Ministru prezidents Dr. K. Ulmanis. Viņš ir uzņēmies meža dienu augstākā protektora pienākumus. Arī zemkopības ministrs J. Kauliņš, kara ministrs ģen. J. Balodis, iekšlietu ministrs V. Gulbis un izglītības ministrs L. Adamovičs ir meža dienu goda prezidija locekļi.

1. Šogad meža dienas sarīkojamas laikā no 23. aprīļa līdz 19. maijam zem lozunga: «stādīsim bērzus». Tāpēc meža dienas uzliek katram pilsonim par pienākumu šinī pavasarī iestādīt vismaz vienu bērzu.

2. Sabiedriska rakstura meža dienu izvešanai nodibināmas vietējo pagastu, pilsētu vai bieži apdzīvotu vietu meža dienu komitejas. Vietējais virsmežzinis vai viņa uzdevumā mežzinis, ne vēlāk kā līdz 31. martam, uzaicina skolas, baznīcas, valsts un pašvaldības iestādes, sabiedriskas organizācijas, agronomiskos darbiniekus, skolotājus, zemkopjus, sabiedriskus darbiniekus, aizsargus, tuvākās karaspēka daļas pārstāvjus un citas personas, kas dzīvo komitejas darbības rajonā, uz apspriedi vietējās meža dienas komitejas nodibināšanai.

Sasauktā apspriede vienojas par izvedamo darbu programmu, vietu un laiku, sastāda darba plānu, lai laikus varētu sagādāt nepieciešamos stādus un sēklas.

Bez tā darba, ko veic meža dienu komitejas un kas skar visas sabiedrības intereses, katram ieteicams izvest savās mājās meža dienās darāmos darbus.

Visi stādi un sēklas pieprasāmi vietējām virsmežniecībām. Meža dienu sarīkotājiem Rīgā un tuvākā apkārtnē pēc stādāmā materiāla jāgriežas pie Mežu departamenta mežierīcības daļas (tālr. 21455 — Rīgā, Kalpaka bulv. 6, 8. dzīv.) — līdz 6. aprīlim.

3. Meža dienu darbu programmās vēlams uzņemt sekojošos darbus un uzdevumus:

a) Sarīkot iepriekšējo gadu meža dienu stādījumu un kultūru apskati, apkopjot un papildinot vai atjaunojot tos.

b) Sarīkot pamācības nolūkos meža kultivēšanas darbus (sēšanu, stādīšanu, dabīgās atjaunošanās sekmēšanu, mežu kopšanu u. t. t.), sevišķi privāto īpašumu zemēs kā mežos, tā arī citās lauksaimniecībai nederīgās zemēs. Šogad ieteicams ierīkot saimnieciska rakstura bērzu birzes. Kultivēšanas darbus ieteicams labāk izdarīt uz nelielām platībām, bet vairākās vietās. Visi darbi veicami rūpīgi. Stādāmi tikai augšanai piemēroti kociņi. Technisko aizrādījumu došanai un pamācībai uzaicināmi vietējie mežkopji, dārzkopji vai citi attiecīgi lietpratēji.

c) Sarīkot dažādu ēku, ceļu un aleju apstādīšanu. Pirmkārt, ieteicams pie sabiedriskām un pašvaldības ēkām vai citā piemērotā vietā ierīkot piemiņas birzi 15. maija vai kādas vietējā apkārtnē nozīmīgas personas vai vēsturiska notikuma atcerei.

Otrkārt, būtu ieteicams izdaiļot ar apstādījumiem skolu, biedrību, pašvaldību iestāžu ēkas, stacijas, baznīcas, brīvības cīņu pieminekļus, kapsētas, kazarmas u. t. t.

Treškārt, ieteicams apstādīt ceļus un alejas. Ieteicama ceļu apstādīšana ar augļu kociņiem, kur labvēlīgi augtenes apstākļi un kur iespējams nokārtot pienācīgu uzraudzību un apsardzību. Par publisku ceļu apstādīšanu iepriekš jāvienojas ar šoseju un zemes ceļu departamenta vietējo pārstāvi, bez tam arī ar blakus zemes īpašnieku, ja kokus stāda ārpus ceļa grāvja. Vāspirms apstādāmas šosejas un I. šķiras ceļi.

d) Sarīkot ekskursijas uz tuvējiem valsts un privātiem mežiem un vēsturiskām vietām, mežaudžu, meža kultūru apskatīšanai un meža dienās paredzēto darbu izpildīšanai. Sevišķi tas ieteicams skolām un jaunatnes organizācijām Rīgā un provinces pilsētās. Ekskursijas jau laikus pieteicamas tuvākam virsmežzinim, vai Rīgas apkārtnē sarīkojamās — Mežu departamentam (tālr. 21455), vai Rīgas pilsētas virsmežzinim (tālr. 3523—64), lai noorganizētu mežu apskati un kultūras darbus tuvākās mežniecībās.

e) Lai sagādātu labu stādāmo materiālu turpmākām meža dienām, ieteicams uzņemt meža dienās izvedamo darbu programmās vietējo stādu audzētavu ierīkošanu.

f) Meža dienās sarīkojamiem priekšlasījumiem ieteicami šādi temati: 1) mežu tautsaimnieciskā, aistētiskā, klimatiskā un vispārējā nozīme, 2) privātmežu apsaimniekošana, 3) meža saudzēšanas nepieciešamība, 4) mežu kultivēšana, kopšana un aizsardzība, 5) smiltāju apmežošana un cīņa ar plūstošām smiltīm, 6) kūdras ražošana mežu saudzēšanas nolūkos, 7) mežsaimniecības un lauksaimniecības ienesība, 8) ēku apstādīšana un izdaiļošana u. c.

Kā lektori uzaicināmi vietējie mežkopji, agronomi, skolotāji, dārzkopji un citi speciālisti.

Kā rokas grāmatu meža dienās sarīkojamo darbu pareizai veikšanai, ieteicams izmantot Mežu departamenta izdevumu, kas iznāks š. g. aprīļa mēneša sākumā.

Priekšlasījumos vēlams demonstrēt dabas un meža filmas. Meža dienu komitejas var dabūt demonstrēšanai par brīvu no Mežu departamenta Meža dienu vai Latvijas mežu filmu. Pieprasījumi iesniedzami meža dienu centrālajai komitejai līdz 15. aprīlim.

Vietējās meža dienu komitejas, protams, var izvēlēties citādu meža dienu programmu un citus darbus un pasākumus, ja tie atbilst mežu propagandas uzdevumiem un meža dienu idejai.

4) Par meža dienu komitejas programmu, izpildāmo darbu, laiku un vietu — plaši jāinformē vietējie iedzīvotāji un jācenšas pievilkt meža dienās iespējami lielāku dalībnieku skaitu.

5) Vietējās meža dienu komitejas ir pastāvīgas un darbojas nepārtraukti līdz nākošā gada meža dienu komitejas noorganizēšanai. Viņām jau laikus jāstādā nākamo gadu meža dienām projekti un plāni (kur vajadzīgs, pieaicinot speciālistus), kā arī jāgatavo aplēses par turpmākās meža dienās vajadzīgiem stādu un sēklu vairumiem. Viņām arī jāseko un jā rūpējas par stādījumu un kultūru labvēlīgu attīstīšanos un pasargāšanu no postījumiem. Pēdējo darbu var uzticēt ieceltiem goda sargiem vai arī katru gadu no vietējās meža dienu komitejas organizācijām, vai iestādēm uzņemas minēto uzraudzību līdz nākošam gadam.

Lai kaut cik novērstu, atsevišķos gadījumos konstatēto, meža dienās veikto apstādījumu nolaušanu un nopostīšanu, pienāktās launprātības nav atstājamas nesodītas, bet vainīgās personas nododamas uzraudzības personām, saukšanai pie atbildības. Visu nevēlamo parādību novēršanai meža dienu centrālā komiteja sagaida visas preses un sabiedrības atbalstu.

6) Lūdzam vietējās komitejas, sezonas darbībai izbeidzoties, iesūtīt meža dienu centrālajai komitejai (tieši, vai caur virsmežzinim, centrālām organizācijām un iestādēm) līdz š. g. 15. jūnijam īsus pārskatus par sarīkotām meža dienām, programmu, noturētiem priekšlasījumiem, kā arī par veiktajiem darbiem un to apmēriem, pieliekot, ja iespējams, arī fotouzņēmumus, kas attēlotu meža dienās izpildītos darbus; tāpat pārskatos uzrādāms, cik no iepriekšējos gados stādītiem kociņiem iznikuši un eik auguši. Pēc šiem ziņojumiem meža dienu centrālā komiteja sastādīs pārskatu un to publicēs. Bez tam vēlams sniegt minētās ziņas laikrakstiem tūlīt pēc meža dienās paredzēto darbu veikšanas.

Tāpat vēlams nākt ar ierosinājumiem un norādījumiem, kas būtu jāievēro, sarīkojot turpmākās meža dienas.

Meža dienu centrālā komitejā savus pārstāvjus sūtījušas:

a) valsts un pašvaldības iestādes: Zemkopības ministrijas Mežu departaments un Lauksaimniecības pārvalde, Kara ministrija, Iekšlietu ministrijas Pašvaldības departaments, Aizsargu un Robežapsardzības štābi un Informācijas un propagandas daļa, Izglītības ministrijas Skolu departaments, Satiksmes ministrijas Dzelzceļu virsvalde un Šoseju un zemes ceļu departaments, L. Ū. mežkopības nodaļa un Rīgas pilsētas nekustamu īpašumu valde;

b) organizācijas: Latvijas mežkopju savienība, Latvijas mežu darbinieku biedrība, L. Ū. studentu un inženieru mežkopju b-bas «Šalkone», Latvijas mežzinātniskā biedrība, Latvijas agronomu biedrība, Latvijas lauksaimniecības centrāl-biedrība, Zemgales lauksaimniecības centrāl-biedrība, Kurzemes lauksaimnieku centrāl-biedrība, Latgales lauksaimnieku biedrību savienība, Mazpulku padome, Latvijas jaunatnes sarkanais krusts, Latvijas skautu centrālā organizācija, Latvijas gaidu centrālā organizācija, Latvijas veco strēlnieku biedrība, Latvijas vanagi, Latvijas nacionālā jaunatnes savienība, Latvijas kokrūpnieku savienība u. c.

Dēļ tuvākām ziņām attiecīgos jautājumos jāgriežas uz vietām pie vietējām meža dienu komitejām vai virsmežzinim un mežzinim, bet Rīgā pie meža dienu centrālās komitejas prezidija, kurā sastāvs sekošs:

priekšsēdētājs — Latvijas mežkopju sav-bas priekšsēdētājs — vicedirektors K. Birnbaums (tālr. darbā 21431);

priekšsēdētāja biedrs — Skolu departamenta pārstāvis — direktors J. Zubāns (tālr. darbā 93812);

kasieris — Mežu d-ta pārstāvis — mežierīcības daļas vadītājs A. Plūmanis (t. darbā 21434);

sekretārs — L. Ū. stud. b-bas «Šalkone» pārstāvis — stud. mežk. P. Boķis (tālr. darbā 34175);

loceklis — Latvijas jaunatnes mazpulku pārstāvis — agronoms K. Kirsis (tālr. darbā 21617);

loceklis — Iekšlietu ministrijas pārstāvis — revidents J. Cerbulis (tālr. darbā 93771).

loceklis — Rīgas pilsētas pārstāvis — virsmežzinis K. Auškaps.